

Sygn. akt VI U 1750/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 listopada 2014 r. w S.

sprawy Z. C. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 10 września 2014 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje Z. C. (1) prawo do emerytury, poczynając od 1 stycznia 2014 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 września 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił Z. C. (1) prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie przez niego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 13 lat, 8 miesięcy i 5 dni pracy w szczególnych warunkach zamiast wymaganych 15 lat.

Z. C. (1) odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o doliczenie mu do stażu pracy w warunkach szczególnych dodatkowo okresu zatrudnienia w charakterze rybaka dalekomorskiego. Do odwołania dołączył przy tym kopię książeczki dewizowo-celnej z dokonanymi adnotacjami o datach rozpoczęcia i zakończenia wykonywania przez niego poszczególnych rejsów, a także kopię znajdującego się już w aktach ZUS świadectwa pracy, z którego treści wynika iż w okresie od 23 stycznia 1976r. do 31 lipca 1979r. pracował jako młodszy rybak przetwórstwa oraz rybak przetwórstwa rybnego w (...) w S..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. C. (1) urodził się w dniu (...). Jego łączny staż ubezpieczeniowy (udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999r. wynosił 29 lat, 3 miesiące i 23 dni.

Ubezpieczony nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w organie emerytalnym w dniu 16 stycznia 2014 roku.

Okoliczności niesporne, a nadto dowody: dokumentacja w aktach ZUS O/S. dot. Z. C..

W warunkach szczególnych Z. C. pracował w czasie zatrudnienia w Gospodarstwie Rolnym (...) w C. Obiekcie T.(...)G., kiedy to w okresie od 10 października 1980r. do 30 września 1982r. wykonywał pracę kierowcy ciągnika kołowego, zaś w okresie od 1 października 1982r. do 17 czerwca 1994r. wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Niesporne, a nadto dowody: świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 21-22 pl. I akt ZUS O/S. dot. Z. C..

W okresie od 23 stycznia 1976r. do 31 lipca 1979r. Z. C. (1) był nieprzerwanie, w pełnym wymiarze czasu pracy, zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S., zajmując tam kolejno stanowiska młodszego rybaka przetwórstwa oraz rybaka przetwórstwa rybnego. W czasie zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie przebywał w rejsach w następujących okresach: od 22 sierpnia 1976r. do 19 września 1976r., od 23 września 1976r. do 15 marca 1977r., od 10 maja 1977r. do 20 października 1977r., od 20 lutego 1978r. do 3 czerwca 1978r., od 25 października 1978r. do 18 listopada 1978r., od 2 grudnia 1978r. do 9 maja 1979r.

Dowody:

- świadectwo pracy z dnia 31.07.1979r. – k. 18 pl. I akt ZUS O/S. dot. Z. C.;
- kserokopia książeczki dewizowej Z. C. – k. 3-5 akt sądowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz. 1440 z późn. zm.; dalej jako: ustawa emerytalna) - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis § 4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu §2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W załączniku do powyższego rozporządzenia, w Wykazie B w dziale IV, zatytułowanym „Prace różne”, pod pozycją 4 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace rybaków morskich”.

Z. C. (1) w toku niniejszego postępowania domagał się doliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) w S. na stanowiskach młodszego rybaka przetwórstwa i rybaka przetwórstwa rybnego. Organ rentowy odmówił uwzględnienia tego wniosku z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zadaniem sądu było więc w tej sytuacji wyłącznie ustalenie, czy praca wykonywana we wskazanym powyżej okresie przez ubezpieczonego na rzecz wskazanego pracodawcy była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, w rozumieniu przywołanych wyżej przepisów prawa. Kwestię tę sąd uznał za oczywistą i wynikającą wprost ze złożonych przez ubezpieczonego dokumentów, dlatego też postępowanie dowodowe ograniczono do przeprowadzenia dowodów z tychże właśnie dokumentów. Ich autentyczność nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, stąd też zostały uznane za wiarygodne. Ubezpieczony okazał przy tym na rozprawie oryginalną książeczkę dewizową, której kopia została załączona do odwołania. Autentyczność tego dokumentu nie mogła budzić wątpliwości, toteż został on uznany za miarodajny dowód na to, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w (...) faktycznie pracował na stanowisku rybaka, większość czasu spędzając w rejsach.

Mając to na względzie, koniecznym było więc uznanie, iż z całą pewnością w okresie od 23 stycznia 1976r. do 31 lipca 1979r., a więc przez ponad 3,5 roku, Z. C. (1) pracował nieprzerwanie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jako rybak morski. Oznacza to, że w tym okresie ubezpieczony wykonywał niewątpliwie pracę w warunkach szczególnych, gdyż każda praca rybaka morskiego (w tym także młodszego rybaka przetwórstwa oraz rybaka przetwórstwa rybnego) została za taką pracę uznana stosownym przepisem przywołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

W tym miejscu trzeba przypomnieć, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.: "Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy". Oznacza to, że również świadectwo pracy wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych powyższą normą stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przy tym dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko

rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W świetle powyższego w celu wykazania stażu pracy w warunkach szczególnych w przypadku niektórych stanowisk za w pełni wystarczające należy uznać przedłożenie przez ubezpieczonego tylko „zwykłego” świadectwa pracy, o ile – jak w przypadku ubezpieczonego – już z samej nazwy stanowiska jasno wynika, iż chodzi o pracę w warunkach szczególnych.

W powyższej sytuacji konieczne było uznanie, że Z. C. (1) legitymuje się łącznie okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych przekraczającym 15 lat, a co za tym idzie – przyznanie mu prawa do emerytury począwszy od 1 stycznia 2014r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o emeryturę w organie rentowym (art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., sąd w taki właśnie sposób zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.